

[Helge von Rosen.]

som rammes af ekspropriation og af brandskader, i hvert fald vil gå fri af særlig indkomstskat på grund af den betydelige skattefri margen, som i de fleste tilfælde vil gøre avancen skattefri. Det var herom, finansminister Grünbaum i sin tid sagde i forbindelse med spørgsmålet om en af de bestemmelser, der indvirker på den skattefri margen; nemlig nedsættelsen af de 40 pct. til 20 pct., at der er næsten ingen penge i bestemmelsen om de 40 pct.

Det må på den anden side erkendes, at der uundgåeligt vil komme til at foreligge tilfælde, hvor konsekvenserne af den fuldstændige fritagelse vil forekomme mindre velbegrundede, man kan roligt sige stødende, som f. eks. når billigt anskaffet jord, som er steget stærkt i værdi på grund af byudvikling, eksproprieres til f. eks. en skole med den virkning, at ejeren går fri af den 60 pct.s kapitalvindingsskat, som hans nabo, der må sælge sin jord til boligbyggeri, stadig kommer til at betale. Det er dog værd at huske, at nærings- og spekulationssalg falder uden for disse regler, som finansministeren jo også har fremhævet det.

I øvrigt kan man vel tænke på lignende situationer som f. eks., da finansminister Grünbaum i 1966 stod over for problemet med skattefradragene, og hvor han måtte beklage at det ikke var lykkedes at finde frem til en ordning, der giver retfærdighed eller blot tilnærmelsesvis retfærdighed. Det er jo den slags situationer, der indtræffer.

Det radikale venstre er nærmest positivt indstillet over for forslaget, men vi vil gerne se på det i udvalg, og jeg kan tilføje, at vi lægger særlig vægt på det forhold, som finansministeren har fremhævet, de praktiske hensyn, det, at der må være så få motiver til økonomisk forvriddning som muligt.

Over for dem, som alligevel skulle have betænkeligheder ved at lade nogle få ejendomsbesiddere løbe med en urimelig stor skattefri gevinst, vil jeg minde om, at der er jo et dobbelt sæt af regler for særlig indkomstskat ved salg af fast ejendom, for det første de 60 pct. af kapitalgevinsten ud over den skattefri margen og for det andet den særlige indkomstskat på 30 pct. for personer og 36 pct. for selskaber af foretagne afskrivninger, som har vist sig unødvendige i den forstand, at de kan rummes inden for reali-

sationsavancen. Det er en beskatning, der rammer alle de tilfælde, hvor der er foretaget særafskrivninger efter de gamle afskrivningsregler, og som vil ramme alle de tilfælde, hvor der overhovedet foretages afskrivning efter de afskrivningsregler, der er gennemført i foråret. Den nu foreslåede ændring giver ingen fritagelse for den særlige indkomstskat, der rammer ved, at afskrivningerne har vist sig for store, og det er fortsat kun skadeserstatninger og mærkværdig nok ikke ekspropriationserstatninger, som udskydes i genanskaffelsestilfælde.

Forslaget kan næppe undgå at få den virkning, at en række ejere af fast ejendom, som står over for en ekspropriationstrussel, må afstå fra en aftalemæssig overdragelse til staten eller kommunen. De må naturligvis i denne situation forlange effektiv ekspropriation gennemført, så de kan få deres skattefritagelse. Det er dog et spørgsmål, om denne virkning, som har været nævnt i tidligere indlæg, er særlig vidtrækkende. Allerede under den hidtidige ordning var beskatningsudskydelsen, moderationen, jo også betinget af en gennemført ekspropriation, og spørgsmålet bliver ydermere kun aktuelt i de få tilfælde, hvor avancen overstiger den skattefri margen. Men det må vi jo se på i udvalget.

Den anden nydannelse i forslaget, om, at underskud i den almindelige indkomst skal kunne modregnes i den særlige indkomst, giver mig ikke anledning til videre kommentarer. Forslaget synes rimeligt, nu hvor den tidligere mulighed for fordeling af den særlige indkomst som almindelig indkomst over 3 år er faldet bort, fordi den ikke kan indpasses i kildeskattesystemet. Det ville være stødende, om f. eks. en detailhandler, som efter et par års nettounderskud afhænder sin forretning med gevinst på driftsmidler og goodwill, skulle svare særlig indkomstskat uden hensyn til sit driftsunderskud. Det ville ikke svare godt til evneprincippet, og det ville også være uhensigtsmæssigt, om f. eks. et par småskibsværfter, som efter at have givet driftsunderskud fusioneres af rationaliseringshensyn, idet et af værfterne bliver nedlagt og det andet udvides, skulle tage for store irrationelle hensyn ved afgørelsen af, hvilket af værfterne der ved nedlæggelse med salg af fast ejendom osv. vil blive ramt af den største realisations-